

Komenda Główna Straży Granicznej

<https://www.strazgraniczna.pl/pl/aktualnosci/1090,Zalozenia-Kosciola-Zalozenia-Kosciola-Ewangelicko-Augsburskiego.html>
07.05.2026, 05:59

Strona znajduje się w archiwum.

Założenia Kościoła Założenia Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego

15.05.2008

Kościół Ewangelicko - Augsburgski, czyli Luterski jest częścią "jednego świętego, powszechnego i apostołskiego Kościoła" chrześcijańskiego, założonego przez Jezusa Chrystusa w dniu zesłania Ducha Świętego.

W myśl słusznej zasady Ojców Kościoła: "*Ecclesia semper reformanda*" ("*Kościół musi się zawsze reformować*"), dzięki wiernej służbie Sługi Bożego ks. dr Marcina Lutera, w XVI wieku część Kościoła Zachodniego została zreformowana zgodnie z nauką Słowa Bożego i oczyszczona od średniowiecznych błędów i nadużyć. Ta część Kościoła Powszechnego nazwana została Kościołem Ewangelicko-Augsburskim, albo Kościołem Ewangelicko-Luterskim.

Podstawą wiary i jedynym źródłem nauki Kościoła Ewangelickiego-Augsburskiego jest objawienie Boże, przekazane nam w księgach kanonicznych Pisma Świętego Starego i Nowego Testamentu, czyli Biblii (*norma normans*). Tradycja kościelna nie stanowi źródła wiary. Jest ona natomiast - o ile jest zgodna z Biblią - wykładem Pisma Świętego (*norma normata*) w duchu luterskim Corpus Doctrinae). Wykład ten zawarty jest w księgach symbolicznych z roku 1580 (Księga Zgody - *Liber Concordiae*).

Najważniejsze pryncypia kościoła luteranizmu, które stały się pryncypiami całego protestantyzmu to:

- solus Christus - jedynie Chrystus
- sola scriptura - jedynie Pismo Święte
- sola gratia - jedynie łaska
- sola fides - jedynie wiara.

Nauczamy więc zgodnie z nauką Pisma Świętego, że:

1. Człowiek jest usprawiedliwiony darmo z łaski Bożej przez wiarę w Jezusa.
2. Dobre uczynki nie są zasługami, lecz owocem żywej wiary. Człowiek powinien czynić dobrze z wdzięczności za to, że jest zbawiony, a nie dlatego aby przez swoje zasługi zyskać zbawienie.
3. Środkami i kanałami łaski Bożej są: Słowo Boże i Sakramenty Święte.
4. Uznajemy dwa Sakramenty: Sakrament Chrztu Świętego i Sakrament Ołtarza.
5. Chrzest i wiara w Jezusa Chrystusa są koniecznymi warunkami zbawienia. Chrzczymy dzieci wierzących rodziców oraz nieochrzczonych dorosłych, którzy poprzez katechumenat doszli do wiary w Jezusa Chrystusa.
6. Sakrament Ołtarza udzielany jest na mocy Chrztu Świętego wszystkim konfirmowanym (konfirmacja = potwierdzenie Sakramentu Chrztu Św. ok. 14 roku życia) pod dwiema postaciami (chleba i wina), zgodnie z ustanowieniem Pana Jezusa. Luteranie wierzą na podstawie nauki o wszechobecności ciała Chrystusowego (Ubiquitas Corporis Christi), że "w", "z" i "pod" postaciami chleba i wina jest prawdziwie obecny Chrystus w sposób substancjonalny, realny, cielesny (nauka o konsubstancjacji).
7. Praktykujemy spowiedź powszechną w kościele przed Komunią Świętą, oraz spowiedź prywatną u księdza dla tych, którzy potrzebują szczególnej pociechy i osobistej absencji, a także spowiedź codzienną w modlitwie przed Bogiem.
8. Kościół jest zgromadzeniem wierzących, w którym Słowo Boże jest czysto i wiernie nauczane a Sakramenty Święte sprawowane i udzielane zgodnie z ustanowieniem Jezusa Chrystusa. Chrystus jest Głową Swego Kościoła rządzi nim przez Ducha Świętego.

Oprócz powszechnego kapłaństwa wszystkich wierzących na mocy Chrztu Świętego, Kościołowi potrzebny jest urząd zwiastowania Słowa Bożego i sprawowania Sakramentów Świętych.

Na pierwszym miejscu stawiamy w Kościele przekazywanie wiary apostoelskiej (*successio fidelium*), co wcale nie wyklucza następstwa w przekazywaniu urzędu duchowego (*successio ordinis*) przez ordynacje i konsekrację. Kościół nasz od samego początku był przeciwny episkopatowi monarchicznemu (jednoosobowe kierownictwo), ale nigdy nie był

przeciw samemu episkopatowi historycznemu. (por. Księgi Symboliczne). Dlatego dzisiaj uznajemy zarówno sukcesję apostołską "prezbiterką" jak i "episkopalną". Obie są obecne w Kościele.

Historyczną sukcesję apostołską, otrzymaną w roku 1467 od Waldensów, niegdyś w dawnej Polsce bardzo pielęgnowali Bracia Czescy (bp Jabłoński, bp Komeński, bp Gertihus, bp Bythner).

Dzięki lepszemu zrozumieniu dzisiaj "powszechności" i "ekumeniczności" Kościoła, obecnie wszyscy luterańscy biskupi w Polsce posiadają historyczną sukcesję apostołską biskupów, którą w dniu uroczystej konsekracji otrzymali od Świętego i włożenie rąk (m. in. od biskupów skandynawskich, słowackich, a w dwóch wypadkach także od nieluterańskich biskupów)

Kościół jest społecznością świętych, czyli prawdziwie wierzących. Nie kanonizujemy i nie modlimy się do świętych. Świętych czyli prawdziwie wierzących w przeszłości i teraźniejszości stawiamy sobie jako wzór, czcimy ich przez naśladowanie ich wiary i dobrych uczynków. (C.A. art. XXI)

Maria - Matka naszego Pana nazywana jest przez luterańskie symbole wiary: "...czystą, świętą Dziewicą...", "...najgodniejszą najwyższej czci" ze wszystkich kobiet i mężczyzn przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Kościół luterański uznaje uchwały 7 soborów ekumenicznych i dlatego zgodnie z uchwałą soboru efeskiego obdarza Marię tytułem "Matka Boża" (Chrystus Bóg - Człowiek). To jednak nie upoważnia oddawania Marii Pannie czci Boskiej, ale na miarę ludzką.

Zgodnie z Pismem Świętym nie modlimy się do świętych i nie prosimy o ich orędownictwo, ponieważ jedynym orędownikiem u Ojca jest Jezus Chrystus, nasz Pan i Zbawiciel.

Nabożeństwo luterańskie składa się z dwóch części: z liturgii Słowa Bożego, oraz sprawowania i przyjmowania Sakramentu Ołtarza. Nasze nabożeństwo nie jest jednak bezkrwawą ofiarą składaną Bogu przez ludzi, lecz ofiarą Boga darowaną ludziom. Istotę nabożeństwa ewangelickiego określił Reformator Marcin Luter w roku 1544 w słowach: "... aby tu sam Pan Chrystus przemawiał do nas w Słowie Swoim świętym, a my byśmy z Nim mówili przez modlitwę, psalmy i pieśni pochwalne." Liturgia odprawiana jest od XVI wieku w języku narodowym i w zasadzie, oprócz usunięcia przez Reformatora "wszystkiego co zalatuje ofiarą", nie różni się w porządku i pewnych melodiach od liturgii wczesnochrześcijańskiej i średniowiecznej.